

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลการสอน เรื่อง โรคธาลัสซีเมียต่อความรู้และการปฏิบัติตัว
ของเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย

ชื่อผู้เขียน นางสาวพินทอง บินใจ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลแม่และเด็ก

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ เทียมศรี	ทองสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยา	ไถยาภิรมย์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร	ศรีสุพรรณ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมล	ธนสุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงผลการสอน เรื่อง โรคธาลัสซีเมีย ต่อความรู้และการปฏิบัติตัวของเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมียที่มารับการตรวจรักษาที่คลินิกผู้ป่วยเด็กโรคเลือด แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2535 มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จำนวน 30 ราย เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแผนการสอน เรื่อง โรคธาลัสซีเมียและวิธีการปฏิบัติตัว ภาพพลิก และแผ่นพับ เรื่อง โรคธาลัสซีเมียและวิธีการปฏิบัติตัว แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลครอบครัว แบบสอบถามความรู้เรื่อง โรคธาลัสซีเมียและวิธีการปฏิบัติตัว และแบบสอบถามการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคธาลัสซีเมีย ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นและนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย นำคะแนนความรู้เรื่อง โรคธาลัสซีเมียและวิธีการปฏิบัติตัวที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้สูตรของคูเดอริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และนำคะแนนการปฏิบัติตัวมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สูตรของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนความรู้ เรื่อง โรคธาลัสซีเมียและวิธีการปฏิบัติตัวภายหลังการสอนทันทีและภายหลังการสอนอย่างน้อย 2 สัปดาห์ สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
2. คะแนนการปฏิบัติตัว ภายหลังการสอนอย่างน้อย 2 สัปดาห์ สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า

1. พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ที่มรสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการสอนแก่ผู้ป่วยเด็กโรคธาลัสซีเมีย โดยจัดทำเป็นแบบแผนการสอนที่เน้นถึงเรื่อง ความหมายของโรค อาการ อาการแทรกซ้อน การรักษา และแนวทางการปฏิบัติตัว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กได้มีความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
2. ควรจะมีการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคธาลัสซีเมียและวิธีปฏิบัติตัวแก่ผู้ป่วยเด็ก โดยใช้วีดิโอ สไลด์ประกอบเสียง และหนังสือการ์ตูน
3. ผู้บริหารควรจะได้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพให้มีการสอนหรือให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเด็กโรคธาลัสซีเมียหรือโรคเรื้อรังอื่น ๆ ต่อไป

Thesis Title Effect of Teaching on Knowledge and Practice of
School Age Children with Thalassemia

Author Miss Pinthong Pinjai

M.N.S. Maternal and Child Nursing

Examining Committee :

Assoc. Prof. Tiamsorn	Tongswas	Chairman
Assist. Prof. Nitaya	Thaiyapirom	Member
Assoc. Prof. Dr.Wichit	Srisuphan	Member
Assist. Prof. Wimon	Tanasuwan	Member

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the effect of teaching about thalassemia on knowledge and practice of the patients with thalassemia. Samples were children who attended pediatric hematological clinic at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during March - May 1992. Thirty patients were selected by purposive sampling technique. The instruments were a teaching plan, audiovisual materials and a set of questionnaire developed by the researcher. Content validity of the questionnaire was assessed by experts and was pre-tested on 10 subjects for clarity. The reliability obtained by Kuder Richardson (K-R-20) and means of Alpha Cronbach Coefficient. The reliability of knowledge was 0.72 and practice was 0.83.

The results of the study indicated that :

1. At immediately after teaching and 2 weeks after teaching, the knowledge score of the patients was significantly higher than before teaching ($p < .01$)

2. At 2 weeks after teaching, the practice score of the patients was significantly higher than before teaching ($p < .01$)

The recommendations are presented as the following :

1. The effective health teaching for thalassemic patients should be developed by nurses and health personnel. The teaching program should be emphasized on the ailment, signs and symptoms, complications, treatments and practices in thalassemic patients for effectiveness of their-self care performance.

2. The knowledge concerning thalassemia should be presented to the pediatric patients with thalassemia by video, slide with sound track and cartoon books.

3. Nurse manager should encourage health personnel in teaching the pediatric patients with thalassemia and other chronic patients.